

KAPOT

JOOST II SICKENGA

PERSONAGES

LUC: *Een man van dertig jaar. Hij heeft het litteken van een brandwond in zijn nek.*

DE HERINNERING: *Een man van midden twintig.*

Alleen Luc is zichtbaar.

LUC

Ik wil dat je hier komt. Waar ben je? *rust* Ik wil dat je hier komt. Ik wil dat je vertelt. Hoor je? *rust* Kom, ik weet dat je er bent. Laat je zien. Ik wil dat je vertelt. Verdomme.

DE HERINNERING

Het heeft geen zin.

LUC

Je zegt?

DE HERINNERING

Het heeft geen zin Luc. Avond aan avond laat je me komen. Altijd tot diep in de nacht, maar-

LUC

Je praat. Kom dan ook tevoorschijn. Kom. Kom! Ik wil- Ik mag het niet vergeten. Ik moet weten hoe het- Alsjeblieft, vertel.

DE HERINNERING

Nee. Dat zeg ik toch. Toe jongen, ga iets anders doen. Kijk rond, maak mee. Ga naar buiten. Er zijn mensen, gebeurtenissen, kroegen desnoods. Je kan er zo instappen. Laat de herinnering met rust, Luc. Laat mij met rust. Niels is dood. Niet jij.

LUC

Ik moet weten hoe het gebeurde.

DE HERINNERING

Je weet hoe het gebeurde.

LUC

Maar ik snap het niet!

DE HERINNERING

Ach hou toch op. Je kan het ook niet snappen. Het is niet aan mensen om te snappen. Het is hoogmoedig te denken dat je zou mogen weten waarom. Het is zinloos. Ik zal niet vertellen vanavond.

LUC

Je- Verdomme, nee. Nee!

DE HERINNERING

Luister. De herinnering, dat is een gat. Het is een val. Een gat bedekt met bladeren van gedachten. Jij wilt niet weten dat het een gat is. Maar de bladeren rotten, en het gat zie je. Het gat zie je. Door de spleet steekt licht.

LUC

Nee, ik-

DE HERINNERING

Luister! Elke dag die begint, begin je met terugdenken. In bed al. En met het opkomen van de zon verschijnt, door de kier, het licht. En met het klimmen van de zon, verschuift het licht over de wanden van de val. *Hij komt tevoorschijn*. Verschuift het naar beneden. Langs rood, kloppende massa's van wild vlees. Langs gedachtengangen, met bloed volgelopen. Langs wit, weggetrokken littekens. Als wegwijzers. Naar beneden. Het is een diep gat. Tegen de avond kom je er niet meer uit. Hoe zat het ook alweer? En dan moet ik komen.

LUC

Ik wist dat je niet weg zou blijven.

DE HERINNERING

Het is de laatste keer.

* * *

DE HERINNERING

Goed. De herinnering dus. Aan Niels en jou. Herinnering aan niet zo lang geleden. Vers in het geheugen ligt het echter niet. Je moet wel gek zijn om te denken dat er aan jouw geheugen ook maar iets vers is.

LUC

Ha-ha. Begin nou maar.

DE HERINNERING

Oké. Het was niet in het land van jullie geboorte. Nee, dat land was verder weg dan ooit. Zeg: zo ver weg als nooit. Vele grenzen waren overschreden, en alle lange tijd waren jullie nergens lang gebleven. In ieder geval niet zo lang dat het een gevoel van thuis gaf. Jullie waren vreemden. En vreemden wilden jullie zijn. Eerlijk gezegd: jullie kenden niet anders. Hadden je altijd al vreemden gevoeld. Ook in het land van geboorte.

LUC

Ja, dat was de reden voor vertrek.

DE HERINNERING

Vreemdeling zijn in een vreemd land: dat leek jullie beiden beter dan een vreemde te zijn tussen de mensen waar je thuishoort.

LUC

Sorry?

DE HERINNERING

't Komt zo nauw niet. Ga maar verder.

LUC

Goed, het was dus in een land, ver weg, en in dat land verschool zich, in een kom tussen de bergen, het dorp Rellik. Naar dat dorp gingen we toe. Het was midden op de dag, het heetst van de dag. Er waren geen auto's, geen lift.

DE HERINNERING

Lopend dus.

LUC

Zwetend. Het pad over de bergen was zanderig, de kale rotsen grijs. En wat er aan gras was, was verdord, verschroeid; vaal geel. Alles daar, was door de zon gebrandmerkt.

DE HERINNERING

Ja.

LUC

We keken, met samengeknepen ogen. We keken: lager gelegen waren er olijfboomgaarden, dof en droog. Stoffig. Alleen liet de wind, soms, de schone zilveren onderkant van de bladeren zien. Een ritselfende schittering in het withete zonlicht.

DE HERINNERING

Ai.

LUC

Nog lager gelegen, in het dal, lagen het dorp en de kassen. Wit was het dorp en de kassen, niet van glas maar van plastic, golfden, glinsterden als spiegelend water. Bedrieglijk, in die droogte. *rust* ûh, voor de kassen kwamen we. Want kassen betekende werk. Komkommers plukken, tomatenplanten opbinden, of alles eruit slopen. We kenden het. Hadden het eerder, ergens anders, ook al es gedaan. Maar toen was er oorlog uitgebroken in het buurland. Er waren vluchtelingen gekomen en die hadden zo hard geld nodig, dat de één voor nog minder dan de ander ging werken. Al snel verdiende je maar de helft, want de markt was dus verpest en wij

waren-

DE HERINNERING

Stop.

* * *

DE HERINNERING

Dit gaat niet.

LUC

Hoezo?

DE HERINNERING

Je dwaalt, dwaalt af.

LUC

Niet waar.

DE HERINNERING

Ach man, wat doen die vluchtelingen er nou toe?

LUC

Die doen er wel toe. Zo ging dat daar. Dat was heel wat anders dan deze in bijstand ondergedompelde zoi. Als je daar niet voor jezelf zorgde dan-

DE HERINNERING

Dan?

LUC

Dan zorgde niemand voor je.

DE HERINNERING

En?

LUC

Nou dat is belangrijk.

DE HERINNERING

Dat is niet belangrijk, dat is gewoon. Als dat al belangrijk is kunnen we net zo goed bij je grootouders beginnen. Of Adam en Eva.

LUC

Jij kan je lol niet op hè, vanavond.

DE HERINNERING

Kom op Luc, probeer in Godsnaam es wat lossers. Iets minder serieus kan toch wel? Als je het allemaal zo zwaar maakt, zinkt het alleen maar.

LUC

Kijk maar uit. Het gevaar van jouw luchtigheid is dat, als ik 'm doorprik, dat je dan leegloopt.

DE HERINNERING

Ach, het is toch de laatste keer.

LUC

Hoop je, ja.

DE HERINNERING

Oh-nee, mooi niet.

LUC

We zullen zien.

* * *

DE HERINNERING

Het verhaal van de ochtend.

LUC

De ochtend toen we twee, of wat was het, drie weken in Rellik waren.

DE HERINNERING

Ja. Jullie hadden gewerkt, jullie hadden geld, jullie hadden vrij. Het was laat, laat in de ochtend en donker in de kamer. Luiken nog dicht.

LUC

De luiken. Met schuine latjes, zo, boven elkaar, met ruimte ertussen. Blauw. Ze waren blauw en het licht dat er doorkwam daardoor ook.

DE HERINNERING

De kamer was gehuld in een koele gloed. Die kamer, dat was eigenlijk het hele huis.

LUC

We hadden het gehoord. Het lag net buiten Rellik. Op een aangrenzend landje stond een geit. Ziek. Zieke geit. Mekkerde de hele dag. En 's nachts. Voor de rest was het stil rond het huis, rustig.

DE HERINNERING

Die ochtend. Je was als eerste wakker. Was naar de plee gegaan. Daas. Misselijk. Drank. Je zat er lang.

LUC

Ja.

DE HERINNERING

Op een gegeven moment hoorde je: 'Hé Luc?'

LUC

Dat was Niels. Het klonk zacht. Hij was waarschijnlijk net wakker geworden.

DE HERINNERING

Zonder jou in bed.

LUC

Dat zal 'm verbaasd hebben. Zo was die. Van ons twee was hij de wazigste. Zei van die dingen als: 'Brandspuit.' Dan bedoelde die vlammenwerper, maar zei: 'Brandspuit.'

DE HERINNERING

Nogal afwezig misschien, waar wel zo rustig. Degene met het meeste gemak.

LUC

Niels. *twijfelt* ûh-

DE HERINNERING

Niels. Zeg dat hij het klaterende lawaai van de stortbak hoorde. Dan moet hij toen hebben geweten dat je op de wc zat. Dat daarom het bed leeg was. Misschien rekte hij zich uit, languit. Misschien reikte hij naar de sigaretten. Hoe dan ook, opstaan was er nog niet bij. Die dag? Die had geen haast. Dus: toen je binnenkwam tilde Niels de lakens op. Uitnodigend gebaar. Maar je liep door.

LUC

Ik liep door.

DE HERINNERING

Ja.

LUC

Ik, ik weet niet-

DE HERINNERING

Drank-daas op de plee gezeten had je, voor de afleiding, de borstel uit de douche-

LUC

Ah.

DE HERINNERING

Aan die borstel hing iets wat op je hand kwam. Je keek-
LUC

Sperma. Sperma van Niels, dat moest wel. Klootzak.

DE HERINNERING

Daarom was je doorgelopen.

LUC

Ja, langs het bed. Ik ging zitten. Maar wel aan het voeteneind. Ik zei dat ik het gevonden had. Zei dat het vers toch wel smakelijker was.

DE HERINNERING

Niels lachte er om: 'Je hebt het toch niet-' Hij wist wel beter, maar dit was jullie spelletje. Althans, meestal.

LUC

Toen niet, nee. Het irriteerde me, dat sperma. We hadden toen al weken, wat zeg ik, maanden niet gevreen.

DE HERINNERING

Met: 'Hé man, wat is er nou?' onderbrak Niels je gepeins.

LUC

Ja Jezus, wat zou er zijn.

DE HERINNERING

God, ik heb me afgetrokken. Nou en?

LUC

Ik zei dat ik dat wel weer es- Dat ik niet snapte dat, dat-

DE HERINNERING

Ja, wat niet kon, dat kon niet, wist Niels.

LUC

Niels wist altijd dat soort dingen. Was de jongen met het meeste gemak, hij. Hij-

DE HERINNERING

Je zuchtte een Godverdomme. Niels keek weg. Zei: 'Ik kan niet iets doen als ik er niet voor voel.' Dat maakte je boos.

LUC

Boos.

DE HERINNERING

Ja. Die eeuwige slappe houding van hem. Dat zich overal bij neerleggen. Hij kon toch wel ingrijpen? In de situaties om hem heen ingrijpen? Als de melk overkookte trok hij toch ook zijn hand terug? *rust* Maar Niels zei? Nou? *Luc houdt zich van de domme*. Hij zei: 'Nee. Het is anders. Als de melk overkookt ga ik er niet met m'n hand in.'

* * *

DE HERINNERING

Wat is er in Godsnaam met je aan de hand?

LUC

Niks.

DE HERINNERING

Je krijgt het geen meter voor elkaar vanavond.

LUC

Nee. Ik weet niet wat het is.

DE HERINNERING

Nee, ik ook niet. Dit begin weet je toch meestal-

LUC
Is 't echt de laatste keer?
DE HERINNERING
Wat? Ja.
LUC
Waarom?
DE HERINNERING
Kom op Luc, daar hebben we 't al vaak zat over gehad.
LUC
Ja maar-
DE HERINNERING
Nee, doe niet. Ik ga niet voor je zelfbeklag.
LUC
Maar je kan me toch verdomme wel-
DE HERINNERING
Nee. Je haalt jezelf alleen maar naar beneden.
LUC
Ach, soeplul.
DE HERINNERING
Schelden? Shit man, laten we alsjeblieft doorgaan.
LUC
zucht Goed. Zeg maar waar.
DE HERINNERING
De nacht dat Staffo er was?
LUC
Die is er zo vaak geweest.
DE HERINNERING
Ik bedoel natuurlijk- doe niet zo dom. Ik bedoel de laatste avond dat jij er bij was.
LUC
Weet ik niet meer.
DE HERINNERING
Wat?
LUC
Nee.
DE HERINNERING
Ga je nu beweren dat je niet meer weet van witte huizen, warme nacht, straat? Van witte huizen, wankelende tocht en dronken? Van wankelende passen, wiebelende straat en verder niemand? Weet je dat niet meer?
LUC
Nee.
DE HERINNERING
Ach kom. De musch-mulla bomen. Toen je het dorp uitliep, over de deinende weg. De zoete, misselijk makende geur van die bomen. *rust* Nee?
LUC
Nee.
DE HERINNERING
En hoe je liep dan? Dronken als je wou zijn. Niet vrolijk dronken, niet uitgelaten dronken, nee alleen maar dronken. Moedwillig straalbezopen. In je eentje. Wil je nou echt beweren dat je niets meer weet van de zieke geit? De schurende zuchten. Het geluid waarop je afliep. Wat je naderde. Vaag wetend dat daar, daar- Maar donker.

Zo donker en zo dronken.

LUC

Ik-

DE HERINNERING

En dat je niet, oh nee, niet naar de kamer liep? Nee, naar jullie bed ging je niet. Vanwege Niels. Dus ûh, de blauwe deur. Naast het huis. De deur naar de trap. De trap naar het dak. Oh jawel, je herinnert je de blauwe deur van staal. Dat moet wel. De klik, de koude klik waarmee ze sloot: hard tegen hard. En de tegels van de trap daarachter. En van daarna, van: vooruit! Lopen. De trap op. Het korrelige cement van de muur, de gladde tegels, de wankele tocht. Witte huizen? Onzin! Kom op, naar boven. Ga de trap op. Hoger. Ga je het dak op. Hoger? Nee stop. Dit is het. Hier heeft Niels een matras voor je neergelegd. Opgemaakt. Vreemde gewaarwording, niet? Vreemd. Vervreemd. En je doet het geluid van de geit na. Sta je ineens hard te lachen. Hardop te lachen met aan je voeten die lege- Shit. Kom, ga zitten, op dat matras. Ja dat zeg ik: Niels heeft die daar neergelegd. Een noodoplossing. Omdat je niet naar de kamer kan. Omdat Niels daar is. Met Staffo. Staffo ja. Nee, geen oplossing. Nood. Nood: slapen op het platte dak. *rust* Die nacht. Na een uur, of wat wakker worden, of- Nee, onduidelijk. In ieder geval opstaan. Ja gaan staan en naar de kamer beneden gaan. Daar binnenkomen. Niet zien dat Niels het licht aandoet. Niks zien. Niet op vragen reageren. De vragen niet horen. Niet duidelijk. Of- Hoe dan ook: gaan zitten. Gehurkt. Tegen de muur. Tegenover het bed. Ja, met je onderbroek, op je enkels, zitten als- Als- Staat Staffo op. Gaat de kamer uit. Niels blijft. Hij kijkt naar je, liggend onder een laken. Laken tot zijn navel. Hij vraagt niets meer. Hij kijkt. Dan: nog steeds gehurkt, beginnen te pissen. Zomaar, in die kamer, beginnen te pissen. Jij ja. De zeik zwemt over de tegels. Een plas. Nee, een slotgracht. Nee een zee, oceaan. Ja. Zelf een onbewoond eiland zijn, há. *rust* Daarna: voorover leunen. Om dat laken weg te trekken. Nee, niet om Niels naakt te zien. Om de zeik op te dweilen. *rust* De volgende morgen. Niels vertelt het, grinnikend. Eerst snap je niet waar hij het over heeft. Je zegt dat je je niet kan voorstellen- Je schaamt je als je merkt dat hij het meent. Zegt: 'Ik weet het niet meer.'

LUC

Sterker nog: ik geloof het niet eens!

DE HERINNERING

Je gelooft het niet.

LUC

Nee.

DE HERINNERING

Wil je nou echt beweren-

LUC

Ja! Als ik zo dronken was, man, waarom zou ik dan de zoi hebben opgeruimd? Nou? Je hebt dat alleen verzonnen omdat hier anders nog een plas had moeten liggen.

DE HERINNERING

Maar man, dat is toch zeik? Dat daar, dat is toch zeik! Nee dáár, onder de prullenbak.

* * *

DE HERINNERING

Laatste dag in Rellik.

LUC

Laatste dag in Rellik.

DE HERINNERING

Ja.

LUC

Ik lig op m'n rug. Op bed. In een andere kamer. Niet meer bij Niels. Niks meer Niels. Het is uit, andere kamer. Kleine kamer. Met nog kleiner balkon. Ik lig. De hard kloppende handen kruislings over mijn buik. Als een idioot heb ik gewerkt. Geld verdienen, weg wezen, geld verdienen, weg wezen. Dat was alles. Dagen achter elkaar was dat alles.

DE HERINNERING

Maar nu: laatste dag in Rellik.

LUC

Ja, morgen weg. Ik lig. Wacht. Wacht. Bekijk mijn handen, kapot van het werk. Wondjes, rood omrand, ze genezen niet. Gebrek aan weerstand. Teveel gezopen. Hier, op m'n knokkels, dat was enkel geschaafd. Nu is het een gat. Er groeit geen korst meer op. Etert hooguit wondvocht. Wondvocht dat droogt in gele klonters die lijken op hard geworden suikerresten, je weet wel, in niet afgewassen koffiebekers.

DE HERINNERING

Hé ûh-

LUC

Dat suikerglazuur, dat breekt open, breekt af. Tot 's nachts, als ik m'n handen niet gebruik, dan loopt het weer dicht. Verdroogt het weer. En dan duikt van onder de pus op. Beetje bij beetje. Gestraag. Zoals een druppelende kraan ook in één nacht een pan van drie liter vol krijgt.

DE HERINNERING

Laatste dag in Rellik. Je ligt op bed en hoort ineens een tik tegen de ruit, een steentje tegen glas.

LUC

Oké. Ik sta op. Sta meteen voor de balkondeuren. Deze kunnen maar half open vanwege het bed. Kleine kamer, groot bed. Tussen de deuren door kan net. Dan: op het balkon. Hangend over het hek de gewaarwording van een scheepsreling. Duizeligheid. Midden in die kolkstroom het omhoog kijkende gezicht van-

DE HERINNERING

Niels.

LUC

Niels ja.

DE HERINNERING

Hij loopt meteen uit het zicht naar onder het balkon, naar de voordeur. Met drie treden tegelijk komt hij de trap op. Nog voor hij binnen is, is er ruzie.

LUC

Niels-

DE HERINNERING

De deur gaat open. De wind pakt 'm. Slaat de deur tegen het bed. Daar staat Niels. Hoe hij eruit ziet.

LUC

Ik- ik wil- zeggen, maar iets verspert de woorden de weg. Gedachten. Ze volgen elkaar te snel op. Duwen elkaar door m'n kop voor ik ze goed en wel heb kunnen denken. Verwarring.

DE HERINNERING

Niels daar. Hij staat stil, ademt diep. Om hem heen trilt de lucht van opwindning. Ook hij kan geen stap verzetten, geen zet verzinnen.

LUC

Verbijsterd, ik. Het is ssst, stil.

DE HERINNERING

Niels daar. En de lucht tussen jullie in. Die lucht, ze lijkt steeds meer te rillen, te trillen van spanning. Maar het blijft stil. En de spanning neemt toe. De lucht, ze moet zich strekken, uitrekken, moet meegeven om niet te knappen van spanning. Hoe langer het duurt, hoe verder de lucht uit elkaar getrokken wordt.

LUC

Een gevoel van- van verwijdering. Godverdommesse klootzak ook.

DE HERINNERING

Zeggen we nog wat? Niels vraagt het. 'Zeggen we nog wat?'

LUC

Antwoord: 'We zeggen niks.'

DE HERINNERING

Weer is het stil, maar anders nu. De woorden hebben de spanning gebroken. Zeg: ieder heeft een deel van de geknapte, terugverende lucht in 't gezicht gehad.

LUC

Een klap.

DE HERINNERING

Niels is het eerste hersteld: 'We zeggen niks?'

LUC

Antwoord: 'Nee.'

DE HERINNERING

Waarom niet?

LUC

Dat zeggen we ook niet.

DE HERINNERING

Oké.

LUC

Wat oké?

DE HERINNERING

Oké is oké. Als je dat niet snapt, dan niet.

LUC

Man, ik snap het heus wel. Ik heb alleen geen zin om 't te beamen.

DE HERINNERING

Zeg dat dan, in plaats van- van-

LUC

Je kwijlt uit je kop.

DE HERINNERING

Schelden?

LUC

Ja kom dan ook niet hier verdomme! Wat moet je nou nog?

DE HERINNERING

Ik? Niets-

LUC

Wat kom je dan doen?

DE HERINNERING

Jezus Luc, gedraag je een beetje.

LUC

Nee!

DE HERINNERING

Goed, dan ga ik weer.

LUC

Oh nee, dat had je gedacht. En dan ik hier zeker blijven zitten en me afvragen wat je had willen zeggen? Bekijk jij 't effe.

DE HERINNERING

Dus?

LUC

Dus? Dus wat kom je doen. Nou?

DE HERINNERING

Ik vroeg me af hoelang je nog in Rellik wou blijven.

LUC

Jij vraagt je af hoelang- Hier, weer dat slappe. Doe zelf es wat, lul. Wie is hier weggegaan? Wie heeft hier verdomme een andere kamer gezocht? Ik toch?

DE HERINNERING

Ja-

LUC

Ja. En wie heeft zich daarna suf gewerkt zodat die op kan rotten? Man, als het je niet snel genoeg gaat, waarom donder je dan zelf niet op?

DE HERINNERING

Daar gaat 't niet om. Ik wil alleen weten wanneer je gaat. Ik bedoel niet dat je niet snel genoeg weg- weg bent. Ik bedoel- Shit. Ik weet niet waarom ik hier ben- ik wou niet-

LUC

Je wou niet.

DE HERINNERING

'Nee, ik-' Niels stamelt. Hij kan geen volgorde in de dingen krijgen. Het is chaos. Hij zegt: 'Jij, jij bent weggegaan. Je hebt niets gezegd. Je was gewoon vertrokken. Ik-' Hij kijkt je aan, zegt: 'Je wilde me niet meer zien. Dat was duidelijk, dat snapte ik ook wel. Bovendien: ik wou jou ook niet meer zien. We hadden elkaar ook niet meer gezien als- Als je geld genoeg had gehad was je al- Toch?'

LUC

Ik hoor het. Hoor wat hij zegt. Hoe hij stamelt, struikelt. Ergens denk ik: 'Net goed.'

DE HERINNERING

Niels gaat op het bed zitten.

LUC

Ik zou hem er vanaf kunnen vloeken.

DE HERINNERING

Hij zegt: 'Oké, we hebben gezien dat het niet meer kon, gemerkt dat het niet meer ging. Het is dus afgelopen, tussen ons.'

LUC

Ja, wat moet ik daar op zeggen?

DE HERINNERING

Oké, dan hoeven we het er niet meer over te hebben.

LUC

Zijn gezicht. Het maakt me- Ik zeg: 'Ik ben bang. We moeten oppassen,' zeg ik.

DE HERINNERING

Stilte. Geen reactie. Zoals Niels nu zit, is alleen zijn rug te zien.

LUC

Stilte, onrust. Ik- ik moet van deze plek af. Hij is benauwd, krap. Ik moet, maar kan

niet besluiten tot een richting. Er gebeurt niets. Ik sta nog steeds op de plek waar ik af wil. *rust* Tot nu toe, deze laatste weken, het ging omdat het duidelijk was. Omdat het afgelopen was. Luc en Niels. Ons. Wij. Dat was voorbij. Maar nu? Voor ik het door had. We moeten oppassen.

DE HERINNERING

'Oppassen?' Niels herhaalt het. Hij draait zijn hoofd om. Een gezicht waar niets meer bij kan. Waar alles wat er bij komt, er meteen vanaf zal druipen. Zijn ogen. Hij knippert in een idioot tempo met zijn ogen. Knippert om binnen te houden wat binnen is. Niels die alleen maar knipperende ogen is. Die verschrompelt omdat hij zich groot houdt. Nee hij huilt niet. Heus niet.

LUC

Oppassen, ja. Hier, je zit zowat te janken.

DE HERINNERING

'Het gaat niet! Oké! Niet met jou! En niet zonder jou! Dus als het dan kapot moet, laat het dan ook maar knallen! Dan gaat het maar kapot.' Hij zucht. 'Maar dan gaat het tenminste.' Hij zakt in. Begint dan, met een zwaai, een volgende zin: 'Ik kan er niet tegen! En doe jij verdomme niet-' Maar de toon buigt en de zwaai wordt een schijnbeweging. De woorden verstillen voor ze raken. 'Doe alsjeblieft niet alsof jij er wel tegen kan.'

LUC

Het is-

DE HERINNERING

Wat?

LUC

'Je weet niet, weet niet-' en laat me op het bed trekken.

DE HERINNERING

Niels.

LUC

Hij houdt m'n pols vast.

DE HERINNERING

Streelt met zijn duim.

LUC

Als Niels, die jongen, als die Niels me nu zou vragen, dan zou ik ja zeggen. Ja brullen, ja zoenen, ja pijpen, ja graag... vrijen.

DE HERINNERING

Niels. Zacht zegt hij: 'Het is een aandoenlijk gezicht.'

LUC

Wat?

DE HERINNERING

Je denkt dat je het verborgen kan houden, je wil het verborgen houden, moet misschien wel. Maar het lukt je niet. Dat is een aandoenlijk gezicht.

LUC

Ik kijk. Niels kijkt. Het lijkt-

DE HERINNERING

Zullen we hier weg?

LUC

Nog één keer naar de kroeg?

Oké.

* * *

LUC

Toen heb ik gejangt. Hysterisch. Ik weet niet waarom. Het was niet, niet mijn verdriet. Het was ook niet verdriet om iets. Het was alleen maar: verdriet. Reden om te janken. Het was verdriet omdat er nu eenmaal verdriet is. Zoals er lucht is. Met mij had het verder niks te maken. Ik was alleen degeen die het zag, die het hoorde. Een trillend geluid. Gemaakt door het verweerde chroom van het bed. Gemaakt door het glas met daarachter de bergen, door de rugzak tegen de muur, de platgetrapte handdoek op de grond voor de wastafel. Eén, enkele, trillende toon. Door alles gezongen, ijl. Zo ijl. Zo ver voorbij de rauwe pijnkreet. *rust* Niels was over me heen gebogen. Zoende de natte ogen. Het waren zijn lippen die het versplinterde licht wegkusten. Hij herkende de uitputting. Zei niets om het hoge zoemen te verdringen. Stil streelde hij dit gezicht, koesterde deze wangen, ving de schokken van dit schuddende lichaam op in zijn schoot, zoende. Troost. Niels.

* * *

LUC

Heb je al gegeten?

DE HERINNERING

Nee.

LUC

Laten we dan eerst wat naar binnen werken. Laten we, als we dan deze laatste keer samen gaan drinken, laten we dan zorgen dat er dit keer een bodem is.

DE HERINNERING

Een bodem om over te lopen, als we vannacht naar huis moeten.

LUC

Ja. In plaats van een onder gekotste-

DE HERINNERING

Of onder gezeken-

LUC

Dank je.

DE HERINNERING

Staffo raakte er niet over uit dat je dat gedaan had.

LUC

Staffo, nee. Lulletje rozewater. Hij is toch weer vertrokken?

DE HERINNERING

Al een week, ja.

LUC

En je mist 'm?

DE HERINNERING

Moet jij dat vragen?

LUC

Nou, ik heb wel een idee natuurlijk.

DE HERINNERING

Hou je daar dan maar bij.

LUC

Dat vind ik nou, kijk, dat is nou Niels, de jongen die mij vertrouwen heeft gegeven. Gewoon, mijn idee, en daar op-

DE HERINNERING

Kom, we gaan eten.

LUC
Waar?
DE HERINNERING
Michales z'n tent?
LUC
Goed. Hij heeft vanavond die vijfhoekige boontjes.
DE HERINNERING
Bhamias.
LUC
Bhamias ja. Zijn vrouw zat ze schoon te maken, gisteren.
DE HERINNERING
Je zat er weer bier te drinken?
LUC
Na het werk, ja. Altijd de afgelopen weken.
DE HERINNERING
Ritueel?
LUC
Nee meer: duidelijkheid, regelmaat. Wist je dat mensen die gegijzeld zijn en die elke dag hun haar kammen, dat die beter door de stress heen komen dan de rest?
DE HERINNERING
Is bij jou bier drinken en haren kammen tegenwoordig hetzelfde?
LUC
Zit mijn haar dan zo- zo gekamd?
DE HERINNERING
Niet bepaald.
LUC
Nou dan. Nee, ik ree altijd met Claudio mee. En na het werk zette hij me dan daar af.
DE HERINNERING
Weet ik. Woensdag heb ik je opgewacht.
LUC
Maar je hebt 't niet volgehouden.
DE HERINNERING
Hoe weet je dat?
LUC
Michales heeft het me verteld. Of althans, hij zei dat je er geweest was. In je eentje.
DE HERINNERING
Klein rot dorp.
LUC
Waarom ben je niet blijven wachten?
DE HERINNERING
Ik ben weggegaan. Het was een impuls. Toen ik daar zat: wachten, denken. Werd gek. Leek me zinloos. Ben weggegaan.
LUC
Ik kijk hem aan. Maar nu ben je er wel.
DE HERINNERING
Ja.
LUC
Even is het stil.
DE HERINNERING
Dan: allebei moeten lachen en dus lachend een aanloop nemen om naar Michales te

rennen.

LUC

Wie wie achtervolgt en hoe de ander te slim af te zijn.

DE HERINNERING

Aangekomen op het terras, rondkijken. Buiten eten?

LUC

De nacht is nog nergens te zien.

DE HERINNERING

Maar kou is haar voorbode, verraadt haar komst.

LUC

Maar toch maar buiten, toch?

DE HERINNERING

Goed. Hier?

LUC

Oké.

DE HERINNERING

Je pakt een stoel. Niels ziet de hand die de stoel pakt. Zegt: 'Je handen-'

LUC

Ik zeg: 'Werk.'

DE HERINNERING

Je hebt hard gewerkt.

LUC

Hard? Veel.

DE HERINNERING

Goed betaald?

LUC

Voldoende.

DE HERINNERING

Heb je bijna genoeg?

LUC

Ja. Nee. Niet bijna, ik heb genoeg. Morgen ga ik.

DE HERINNERING

Morgen al?

LUC

Ja. Je wist het echt niet?

DE HERINNERING

Nee. Ik wist het niet. Morgen dus is het zo ver.

LUC

Het komende afscheid-

DE HERINNERING

Niels. Hij knippert weer met zijn ogen alsof- Hij staat op. Nee, toch niet. Jawel. Hij

zegt: 'Ik had niet-' Hij pakt z'n sigaretten van tafel en stopt ze in zijn zak. Staat

even stil. Kijkt je aan. Zegt: 'Ik ga. Ik moet, ik kan niet-'

Zakt terug in de stoel.

LUC

Ik ken de stilte die volgt. Het is een stilte van vier woorden. Twee van Niels en twee

van mij. Het is de stilte van ons samen. Vier woorden. Jij daar, ik hier. Vier woorden.

Verder niets. Geen omgeving, geen andere indrukken, nee, geen ander bewustzijn

dan: jij daar, ik hier.

DE HERINNERING

Niels zegt: 'Samen hadden we een wolk in ons hoofd.'

LUC

En in die wolk zat een raam.

DE HERINNERING

Door dat raam konden we naar binnen gaan. Binnen was 't goed.

LUC

Morgen ga ik.

DE HERINNERING

Weg wolk.

* * *

DE HERINNERING

Zonder de ander was het leven te brutaal, te veeleisend. Of nee, bedreigender. Zonder de ander was het leven een konstante krijs in de kop. Een voortdurend, niet aflatend gegil. En allebei- allebei vonden jullie dat. Daarom was Niels teruggekomen. Daarom- *rust* Tegelijkertijd was jullie samenzijn benauwend. Nee. Dodelijker. Jullie samenzijn was verstikkend. Levend van dezelfde lucht benamen jullie elkaar de adem. Ook dat- ook dat wisten jullie allebei. En toch-

* * *

DE HERINNERING

De kroeg.

LUC

De kroeg. Niet meer-

DE HERINNERING

Nee-

LUC

Maar?

DE HERINNERING

Nee de kroeg. Zo: zitten in de kroeg. Naast jou, hier, Niels.

LUC

Aan de bar?

DE HERINNERING

Ja. Verder niet veel mensen. Los van wat je stamgasten noemt, maar een vriendenclub is, geen mensen.

LUC

Wie wel?

DE HERINNERING

Stef. In die hoek. Lezend. En even verderop, bij jullie aan de bar, Jorgo met zijn nieuwe vriendin. Jorgo weet je nog wel. Jorgo broem-broem: de jongen die de brommers verhuurde.

LUC

Jorgos, ja.

DE HERINNERING

Hij zit te roken. Vergruist verveeld, met z'n sigaret, de askeutels. In de asbak ligt enkel nog grijze poeder. Jorgo kijkt niet op of om. Naast hem de vriendin, dik, verknoopt in haar zenuwen.

LUC

Dat was Bea?

DE HERINNERING

Klopt. Verder is er de barman-

LUC

Mark.

DE HERINNERING

Klein en dik als altijd. Hij staat een meter van Bea en Jorgo af. Met zijn rug naar de twee toe, is al zijn aandacht bij de muziek, bij het verschuiven van de knoppen op het mengpaneel. De muziek staat hard. Mark regelt. Hij is de dirigent van de stemmen op zijn platen.

LUC

Ja de muziek daar, die was altijd goed. Niels. Niels hielp wel achter de bar. Kon Mark ongestoord draaien en-

DE HERINNERING

Boven het mengpaneel, aan de achtermuur: een grote achteruitkijkspiegel. Met af en toe een blik omhoog, richting spiegel, weet Mark wat er in zijn kroeg gebeurt. Hij-

LUC

Die achteruitkijkspiegel, weet je dat Niels die ooit uit een vrachtwagen heeft gesloopt?

DE HERINNERING

Ja weet ik, maar-

LUC

Het ding, die vrachtwagen, lag verongelukt langs de kant van de weg. We liepen daar een keer. Zijn er blijven kijken. Overal lag dat korrelige glas, gebroken autoruiten. Het wrak zelf was uitgebrand. Verroest. Bruin. En tegen de zijkant stond een deur. Op onze hurken, om uit het glas te blijven, zijn we voorin gaan zitten. Door die kapotte- langs die platgeslagen voorkant kijken, dat deden we. We hebben niets gezegd. *rust* Oh de spiegel, ja. Niels heeft die er toen uit gesloopt. Was nog een heel gedoe. Van het hurken waren zijn benen gaan slapen. Kon geen kracht zetten. Viel bijna. Moest lachen.

DE HERINNERING

Hé-

LUC

Weer in Rellik zijn we naar de kroeg gegaan. Daar heeft Niels 'm aan Mark gegeven. Zelf wou die 'm niet meer. Want ach, wat moest die ermee? Met een achteruitkijkspiegel. Terugkijken? Niels niet.

* * *

DE HERINNERING

Je weidt weer teveel uit. Zo komen we nooit ergens. Zo zink je alleen maar van de ene herinnering in de andere. Je moet oppassen. Je moet door, verder, die kant op, naar het einde van het verhaal. Als je aldoor van richting verandert komen we nergens.

LUC

Ik ben- Sorry. Je hebt gelijk. Vertel: de kroeg. Zo komen Claudio en Simonetta toch?

DE HERINNERING

Ja.

LUC

En dan gaat het hard.

DE HERINNERING

Ja, daarna gaat het hard.

LUC

Als Claudio en Simonetta niet waren gekomen?

DE HERINNERING

Dat weet ik niet.

LUC

Maar zonder hun had Niels-

DE HERINNERING

Luister. Dat is het verhaal niet. Dat is achteraf gelul. Hier, hier in de kroeg, dat is het verhaal. Luister. De bas blaast, briest uit de boxen. Mark is op dreef. Jij zit naast Niels. Jullie zijn stil. Zonder wat te zeggen. Toch samen. Waar Niels naar kijkt, wat jij denkt dat hij ziet. Nu, hij kijkt van Bea weg, kijkt naar jou. Jij, met je glas in de hand, begint met je ogen te knippen. Je doet als Bea. Je doet zoals Bea Campari drinkt. Zo ja. Dan, hup, staat Niels naast zijn kruk, neemt het lege glas uit je hand en lacht. Hij lacht. Het is om idioot van te worden, al die wisselende stemmingen. Was het net nog afscheid dat de lucht verdichtte, nu bestaat dat hele afscheid ineens niet meer. Integendeel: jullie nemen er nog eentje, toch?

LUC

Ja joh waarom niet.

DE HERINNERING

Dacht ik ook.

LUC

Oeps- dat is-

DE HERINNERING

Ja, nu mag je kippig doen.

LUC

Hij buigt voorover en nipt als een kip aan het glas. Tok-tok.

DE HERINNERING

Het is ook niet dat er is besloten bij elkaar te blijven, maar-

LUC

Voor nu, zo, is 't goed.

DE HERINNERING

Goed ja.

LUC

Manneke.

DE HERINNERING

Wat jij, vingertje.

LUC

Há, de wallen druipen van je smoel.

DE HERINNERING

Kom, niet ik, jij ziet er beroerd uit.

LUC

Ik? Ja maar ik ben ook lang alleen geweest.

DE HERINNERING

Ben ik ook.

LUC

Maar als jij alleen bent, ben je nog altijd met Niels.

DE HERINNERING

Ach, kon je maar in mijn huid kruipen hè?

LUC

Wel- neuken komt aardig in de buurt.

DE HERINNERING

Neuken? Je hebt me nooit geneukt. Dat zit je juist zo dwars.

LUC

Baf. Dat is gemeen. De klootzak.

DE HERINNERING

Dan komen ze binnen. Claudio en Simonetta zijn dat. Ooit naar dit dorp gekomen om af te kicken, zijn het twee-

LUC

Niet alleen om af te kicken! Ook om uit de bak te blijven in hun eigen land.

DE HERINNERING

Ja, nou, wat?

LUC

Altijd dat gezijs van jou over die heroïne. Die twee waren- Waarom vertel je niet van die keer dat ze in een supermarkt liepen? Die keer dat ze niks waardevol genoeg vonden om te stelen. En dat ze dus toen maar de beveiligingscamera's hebben gejat.

DE HERINNERING

Goed. Claudio en Simonetta dus. Ze komen binnen. Met de deur open, waait het in de kroeg. Meteen is er iets, iets- Maar onzichtbaar nog.

LUC

Ja. Ondertussen: Claudio is zoals Claudio is. Zijn hele hoofd een grijns. Meteen gaat hij op Jorgos af. Smokkelt drie danspassen in de loop. En met: 'Heb je weer een zenuwaanval?' begroet hij Bea.

DE HERINNERING

Há, Niels en jij lachen. Claudio kijkt. Een moment verbaasd over dat hij jullie samen ziet, is zijn grijns weg. Om dan-

LUC

Hij staat meteen tussen ons in, z'n armen over onze schouders.

DE HERINNERING

Claudio is heerlijk.

LUC

Ja, die gaat hard. Die kan goed loslaten.

DE HERINNERING

Hij wenkt Simo die bij Stef staat. Als ze jullie ziet begint ze meteen te roepen: 'Hé! Schorem. Weer samen hè? Twee. Is beter, niet?'

LUC

Het gaat zoals het met stamgasten gaat. Er wordt gelachen en gedronken, gedanst en geklonken.

DE HERINNERING

Stef die vreet zich door een schaalje citroen-voor-de-tequilla heen.

LUC

Barman Mark trakteert-

DE HERINNERING

Jorgo gebruikt alle aanstekers behalve zijn eigen.

LUC

Bea raakt geïrriteerd want zij is nu dus aldoor de hare kwijt.

DE HERINNERING

En Simonetta kan als altijd drinken zonder dat Claudio het door heeft.

LUC
Tot hij moet afrekenen.
DE HERINNERING
Zo gaat dat. Al is-
LUC
Ja er is nog iets.
DE HERINNERING
Het licht?
LUC
Wordt het donkerder?
DE HERINNERING
Of de muziek?
LUC
Voor iedereen is het duidelijk.
DE HERINNERING
Alleen niet duidelijk wat.
LUC
Gesprekken verstommen.
DE HERINNERING
Danspassen verzanden, in geschuifel.
LUC
Claudio en Simonetta zijn naar de wc.
DE HERINNERING
De wc? Wat zou dat?
LUC
Claudio heeft vanachter de bar een lepel gepakt, weet Mark.
DE HERINNERING
En?
LUC
Mark weet als eerste wat het is.
DE HERINNERING
Wat is het?
LUC
Ze zetten een shot.
DE HERINNERING
Op die wc?
LUC
De doem die ineens de kroeg in sijpelt. Prachtig!
DE HERINNERING
De aanwezigen weten. Ze vinden het erg, dit.
LUC
Doen die twee dat al langer?
DE HERINNERING
Zijn ze weer-
LUC
Is het dan toch niet- Hier: Stef krijgt van zenuwen de slappe lach. 'Hi-hi, ik denk dat hij nu z'n riem om haar arm knelt.'
DE HERINNERING
En Niels wil van Mark weten waar die mee bezig is.

LUC

'Ik tel de citroenen, zie je dat niet,' zegt Mark.

DE HERINNERING

Maar waarom?

LUC

Om te kijken of er één mist, of ze echt-

DE HERINNERING

Kom op Mark, je weet niet eens hoeveel citroenen er in het begin waren.

LUC

Nee, maar ik kan toch niet niets doen?

DE HERINNERING

Ondertussen zet Bea het hoge Campariglas aan haar mond alsof het een bierpul is.

Wat is die meid toch plomp.

LUC

Zelfs in benauwde situaties is ze te dik.

DE HERINNERING

Het is schitterend, wat een schouwspel! Zie hoe bang de rest geworden is.

LUC

En die poeier, dat rottige, kleine beetje poeier doet dat.

DE HERINNERING

De witte waan.

LUC

Goed spul.

DE HERINNERING

Niels knikt. 'Sterk, erg sterk,' doet hij Simonetta na.

LUC

Zeg ik, als Claudio: 'Yeah!'

DE HERINNERING

We gniffelen.

LUC

Snuiven. Niet onder de indruk van de doem.

DE HERINNERING

Kijken we nauwlettend. De ingeslikte en daardoor verstikkende paniek bij de anderen.

LUC

We zijn er geen deel van.

DE HERINNERING

Als het dan kapot moet, dan gaat het maar kapot.

LUC

Maar dan gaat het tenminste.

DE HERINNERING

Vriend.

LUC

Vriend. *rust* Dan komen ze van de wc af. Niemand durft te kijken. Ik knik naar Niels.

DE HERINNERING

Niels knikt terug. Hij pakt twee extra glazen.

LUC

Ik wenk Claudio.

* * *

LUC

Dit was het, weet je dat? Precies dit was het. Deze gebeurtenis in de kroeg. Dat was de deur. En achter die deur lagen alle komende gebeurtenissen op ons te wachten. Als een uitgetrapte broek. Met een sok in de pijp. Zoals zo'n- zo'n vormeloze klont stof een volgende dag op je kan liggen wachten. Liggen wachten tot je 'm aantrekt. Zo ook lagen achter die deur, de komende gebeurtenissen. Ze hadden alleen nog ons lichaam nodig. Ons lichaam nodig om te kunnen gebeuren.

* * *

LUC

Jij zegt het.

DE HERINNERING

Ik? Zeggen?

LUC

Ja.

DE HERINNERING

Wat?

LUC

Zeg wat er toen gebeurde.

DE HERINNERING

Wanneer precies?

LUC

Daarna. Zeg wat er achter de deur lag.

DE HERINNERING

Dat Claudio en Simonetta er bij komen?

LUC

Verder.

DE HERINNERING

Alleen Claudio zit nog bij jullie. Als hij even zijn mond houdt om een peuk aan te steken, dan is het Niels die er over begint-

LUC

Nee verder nog.

DE HERINNERING

Uh- Claudio geeft 't aan Niels. Onderhands, onder de bar. De anderen in de kroeg kunnen het niet zien-

LUC

Nee verder! Kom, je weet wat ik-

DE HERINNERING

Dat laat zich raaien ja. Maar die haast?

LUC

Geen haast. Maar ook geen getreuzel.

DE HERINNERING

Goed. Dan ga jij naar de wc.

LUC

Ja, en daar wacht ik.

DE HERINNERING

Op Niels.

LUC

Maar die komt maar niet. Ik ga op de plee zitten. Nee, met een broek aan is dat- Ik sta op. Kijk naar een plaat aan de muur. Heb ik al gezien.

DE HERINNERING

En nog geen Niels.

LUC

Nee. Moet ik 'm gaan halen? Waar blijft die lul?

DE HERINNERING

Als hij binnenkomt snapt hij niet waarom je zo boos kijkt.

LUC

Nee, niet boos! Maar dat getreuzel.

DE HERINNERING

Niels haalt zijn schouders op. Hij pakt de handel, begint met het klaarmaken.

LUC

Wat heb je?

DE HERINNERING

Ik?

LUC

Ja. Weet je niet meer hoe 't moet?

DE HERINNERING

Alsjeblieft zeg. Doe niet zo opgefokt.

LUC

Nee goed. Ik wacht wel.

DE HERINNERING

Oké.

LUC

Oké?

DE HERINNERING

Ja. Nu iets om- áh, je hebt 't al. Goed. Arm. Riem. Binden. Nee hoger. Oké. Dan: de punt van de naald... is al niet meer te zien.

LUC

En?

DE HERINNERING

Wat en?

LUC

Verder!

DE HERINNERING

Wat nou verder! Nou? Bloed in de spuit? Rode wolk? Wat? Wat! Opgefokte junk.

LUC

Zit me dan ook niet zo te stangen met dat slome-

DE HERINNERING

Je hebt die naald nu toch in je donder, of niet?

LUC

Ja!

DE HERINNERING

Nou?

LUC

Nou doe 't dan!

DE HERINNERING

Wat doen verdomme! Wat moet jij nog horen? De klap? Flash?

LUC

Ja.

DE HERINNERING

Nee. Daarover hou ik m'n bek. Als je daarover praat dan wordt het iets, je noemt het iets. Maar het is niets. Het is geen bliksem. Geen vloedgolf. Geen klaarkomen. Het is niets. Niets. Afwezigheid: niets. Afwezigheid van deur, en pleepot. Van plaat op de muur, de muur zelf, en de gang daarachter. De afwezigheid van kroeg, mensen, barkrukken, deur en de straat buiten. Huizen? Afwezig. Het hele dorp. Weg ermee! Kassen ook: opgerot! Boomgaarden? Zijn er niet meer! Bergen? Ook niet! De steden daarachter? Het hele land? Weg! Alles weg! Zelfs jullie die dit meemaken, zijn weg. Weg, hoor je!

* * *

DE HERINNERING

Hier, ga zitten. Moeten we stoppen?

LUC

Nee, alleen-

DE HERINNERING

Even wachten?

LUC

Hoe ver is het? Hoe ver is het naar de volgende herinnering? En moet ik dan hier of daar, voor- of achteruit kijken bedoel ik. Ik bedoel, hoe ver is het naar de volgende doorwaakte nacht, en- en ben je dan nog hier, of ga je? Is dit echt de laatste keer bedoel ik?

DE HERINNERING

Het is de laatste keer, dat weet je.

LUC

Afscheid?

DE HERINNERING

Ja.

LUC

Maar hoe moet dat dan? Zonder jou weet ik niet hoe het moet.

DE HERINNERING

Luister. Jullie zijn, met een fles drank, de kroeg uit gelopen. Door steegjes, als een trap zo smal, omhoog, het dorp uitgelopen. En nog verder. Niet over de weg, maar recht omhoog, tegen de helling opgekropen. Op handen en knieën, samen op, omhoog. Over los puin, stekelige struiken, tot een kale rots. Daar-

LUC

Het ging niet hard. Het ging gestaag. 't Was niet vermoeiend. Maar hoog genoeg.

DE HERINNERING

Zitten. Daar zijn jullie gaan zitten.

LUC

Ik heb gevraagd: 'Vertel van hoe we elkaar ontmoet hebben.'

DE HERINNERING

Niels zei: 'Dat weet je.'

LUC

'Ik wil,' zei ik, 'Ik wil dat je het vertelt.'

DE HERINNERING

'Ik niet,' zei Niels.

LUC

Je weet het niet meer.

DE HERINNERING

Hou op.

LUC

Nee.

DE HERINNERING

Oh jawel.

LUC

Je moet vertellen. Probeer het.

DE HERINNERING

Van verlangen- vervuld.

LUC

Jij?

DE HERINNERING

Ja, dat was ik.

LUC

Wat is er gebeurd?

DE HERINNERING

Dat weet je.

LUC

Ik wil dat je het vertelt.

DE HERINNERING

Het is jou ook overkomen.

LUC

Mij, ja.

DE HERINNERING

Ons allebei.

LUC

En toen: zoen. Ineens. Ineens mocht ik zoenen, tongen met die jongen: Niels- Ineens kon ik hem strelen, aanraken met een aai over die buik, die navel.

DE HERINNERING

Na maanden van verlangen, verlangen naar dit-

LUC

Die buik, die huid, die glimlach als ik 'm aankeek.

DE HERINNERING

Verlangen. Maanden-

LUC

Maar toen, toen mocht het: zoenen, tongen. Ik streeelde. Legde een hand op zijn hals. Kneep. Genoot. Genoot van de benauwdheid van die jongen. Genoot van dat hij het toeliet.

DE HERINNERING

Het was lelijk. Het was vrijen zoals jullie vreeën. Altijd gevreeën hadden. Terwijl niets meer was, zoals het was geweest, vreeën jullie nog alsof- Het was een leugen. En jullie wisten het. Toch logen jullie. De één voor de ander, de ander voor de één. Jullie geloofden de leugen. Geloofden in wat je elkaar zo gretig voorspiegelde. Moesten wel. En met elke streling, elke zoen, werd het meer zoals het was. Meer dan het was. Dat geen van beiden de leugen doorbrak? Dat maakte de verbondenheid enkel groter. Dat zelfs daar, op dat gebroken eiland van afscheid, dat jullie zelfs daar nog zo samen konden zijn-

LUC

Terwijl elke beweging van Niels, van zijn rug, van zijn hand, hoger en harder- Terwijl

elke kreun van hem, elke zucht van die schoonheid, bij me insloeg-

DE HERINNERING

Op je insloeg.

LUC

Het werd feller, ja. Wanhopiger.

DE HERINNERING

Werd vechten. Tintelingen van een klap-

LUC

Dan weer snikken alsof je net had gejanikt.

DE HERINNERING

Gevolgd door een lach of-

LUC

Jezus wat een dronken kop.

DE HERINNERING

Het was de laatste keer.

LUC

Je zit er het dichtst bij als je klaarkomen uitspreekt als kapotknallen.

* * *

DE HERINNERING

Wat wil je van me?

LUC

Ik wil weg.

DE HERINNERING

Wat wil je van me?

LUC

Wat ik van je wil?

DE HERINNERING

Ja.

LUC

Ik wil dat je meegaat.

DE HERINNERING

Dat ik mee ga. Mee weg ga?

LUC

Weg, ja.

DE HERINNERING

Waar is weg?

LUC

Weg is ergens anders.

DE HERINNERING

Maar je bent hier.

LUC

Ik ben hier en ik wil weg.

DE HERINNERING

Waar je ook bent, het is altijd hier. Ergens anders, daar ben je nooit.

LUC

Ik daag je uit het te proberen.

DE HERINNERING

Je wil dat ik mee ga?

LUC

Ja. Dat is wat ik wil.

DE HERINNERING

Goed. Laten we gaan.

* * *

LUC

Wij zijn twee jongens. We zitten in een auto.

DE HERINNERING

Die hebben we gejat. Was makkelijk zat.

LUC

Wij zijn twee jongens.

DE HERINNERING

We zitten in een rijdende auto.

LUC

En zo ver als het is, zo ver zullen we gaan.

DE HERINNERING

Het is nacht.

LUC

We volgen de weg. Een weg die ons laat draaien op haar kronkels, ons laat tolleren op rotondes, klaverbladen. Duizelig worden we. Gevoel voor richting verdwijnt. Raakt zoek in een wereld van borden, pijlen, strepen. Strepen op de weg, strepen op de kaart, strepen op de voorruit. De ruitewissers zijn versleten. De klok kapot. 't Is een klote auto.

DE HERINNERING

We zien het beton. Het beton waar mensen wonen. Het beton waar je in geen uur omheen rijdt. Waar het brede asfalt in op- en afritten vertakt, en in straten, steegjes verdwaalt, verdwijnt. We zien het. We rijden er voorbij.

LUC

We rijden hard want hard rijden is riskant en riskant rijden het beste. Aldoor moeten opletten. Niets mogen onthouden. Steeds vergeten. Steeds leeglopen in de volgende situatie. De hersens, aldoor, gericht op wat er voor je ligt. Tot je kop geklutst is met inhaalmanoeuvres, richtingaanwijzers, binnen- en buitenspiegels. Dat is het beste.

DE HERINNERING

Niels gaat honderdvijftig rijden, nog veel meer inhalen, en vraagt om de vodka. Niels zegt: 'We zijn vervreemd.' En neemt een slok. 'Vervreemd van wat ons lief was.' Hij lacht er om. Hij zegt: 'Van alles wat ik kan, en dus kan doen- God ja, 't zou een volgend geluk kunnen opleveren, maar wat dan nog? Tijd zal het terugeisen. En als alles, opsluiten in haar verleden.' Niels vloekt. 'Mensen zijn gedoemd te vervreemden van wat hun lief is.'

LUC

De regendruppels op de voorruit. De rode achterlichten die daarin gevangen raken, rode lichtspetters maken, rode sterren. En dan de zwaai van de ruitewissers. Kan 't opnieuw beginnen: spetters, sterren, zwiep, weg. Kan 't opnieuw beginnen: spetters, sterren, zwiep-

DE HERINNERING

Rode achterlichten, ja. Maar nog beter is het, als de weg leeg is. Want de leegte die trekt. Zuigt. Lokt. Harder. Harder. Kom dan!

* * *

LUC
Wij, twee jongens. We zitten in een auto.
DE HERINNERING
We hebben geld.
LUC
We ruilen dat geld voor benzine.
DE HERINNERING
We rijden tot geld, benzine- tot alles op is.
LUC
En als 't op is gaan we stelen.
DE HERINNERING
Wij, twee jongens, gaan stelen tot alles op is.
LUC
De auto gaat hard, wij gaan hard-
DE HERINNERING
Hard tot alles op is.
LUC
Is er nog vodka?
DE HERINNERING
Een beetje.
LUC
En bier?
DE HERINNERING
Dat wel.
LUC
Dan moet dat ook nog op. Kom.
DE HERINNERING
Vaart.
LUC
Ja vaart maken. Gas geven. Schakelen. Door.
DE HERINNERING
Kijken. Vooruitkijken. Opzij, achter, aldoor-
LUC
Handelen. Denken. Doen. Aan één stuk door. Hoe harder het gaat, hoe meer er
voorbijgaat, hoe beter.
DE HERINNERING
Vaart. Vaart is niet een kwestie van snelheid. Vaart is de sensatie van voorbijijschieten
aan.
LUC
Ja, harder. Niet om vooruit te gaan, maar om voorbij te gaan! Kom op, gas.
DE HERINNERING
Gas!
LUC
Wij willen gas!
DE HERINNERING
Há je zal het een jood niet horen roepen.
LUC
Nee, maar iemand die op de vlucht is-
DE HERINNERING
Gevangen tussen de vangrail-

LUC

Zal ik zeggen?

DE HERINNERING

Ja.

LUC

Stel: ik bekijk mezelf.

DE HERINNERING

Ja.

LUC

Ik bekijk mezelf, jij bekijkt jezelf. Wat zie je dan? *De herinnering weet het niet.* Een muur.

DE HERINNERING

Ik- en jij ook: een-

LUC

Ja, een muur. We kunnen kiezen: voor de muur staan, achter de muur, op de muur desnoods. We kunnen denken: hoe zouden we het anders willen? Misschien het raam groter? Of een deur, daar? Maar we blijven een muur. En alles wat we doen, wordt bepaald door: muur. Zelfs het idee om 'm af te breken.

* * *

DE HERINNERING

Twee jongens. We weten wat we weten, weten wat we moeten doen. We zeggen het hardop. Tot het op is. De pijn zal de pijn zijn. Zal de kreet zijn. Tot het op is. Tot het einde daar is. We weten dat het einde daar is. We geven gas. Het einde staat stil. Stil op ons te wachten.

* * *

LUC

En toen?

DE HERINNERING

Als uit de verte-

LUC

Wat.

DE HERINNERING

Van ver- langzaam- naderend.

LUC

Wat.

DE HERINNERING

Langzaam, maar onvermijdelijk-

LUC

Wat, zeg het.

DE HERINNERING

De tijd... vertraagde. Elke hartslag werd een steen. Een steen in een stroomversnelling van gebeurtenissen.

LUC

En?

DE HERINNERING

Shit- het duurde zo lang. Je sprong van hartslag naar hartslag naar-

LUC
Naar?
DE HERINNERING
Langzaam. Naderend. Zien hoe het groter wordt. Schroeilucht misschien al. Maar niet
stoppen, niet remmen. Verbijsterd. Dit is-
LUC
Wat?
DE HERINNERING
Echt- echt, ik-
LUC
Jij.
DE HERINNERING
Ik weet het niet meer.
LUC
Je zei: 'Naderend. Langzaam naderend.'
DE HERINNERING
Ja.
LUC
Je zei: 'Schroeilucht.' Was er brand?
DE HERINNERING
Misschien brand, misschien-
LUC
Vlammen?
DE HERINNERING
Misschien als vlammen. Of als vuur. Zeg: hitte. Pijn prikkende hitte. Zeg die hitte,
die alles om zich heen ook in hitte verandert. En wat daarachter komt ook. Groter,
gruwelijker. Grijpend, omhelzend. Hitte.
LUC
En?
DE HERINNERING
Ik-
LUC
Zeg het.
DE HERINNERING
Luc-
LUC
Tóé.
DE HERINNERING
Ik weet het niet meer.
LUC
Je liegt!
DE HERINNERING
Niet waar! Ik kan het me gewoon-
LUC
Hij duwt de herinnering hardhandig voor zich uit. Zeg! Nu!
DE HERINNERING
Nee ik doe 't niet! Durf 't niet oké!
LUC
Lul niet. Doe 't, doe 't! Ik werd uit de auto geslingerd, en?

DE HERINNERING

Geslingerd?

LUC

Ja, geslingerd, geknald.

DE HERINNERING

Je sprong Godverdomme!

LUC

Niet!

DE HERINNERING

Jawel je sprong uit de auto! Je-

LUC

Jezus, niet! Ik-

DE HERINNERING

Je sprong, je sprong!

LUC

Nee! *Hij slaat de herinnering keihard tegen de muur. Ik kon er niets aan doen, niets-*

DE HERINNERING

Je- *Hij zakt bloedend inelkaar.*

LUC

Niets! Niets- Niels was dood. Ik niet.